

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилішина

Людмила ГАВРИЛЮК-ЄНСЕН

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

Святослав ПИЦІЛЬ

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Ступінь вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна
програма

бакалавр
29 «Міжнародні відносини»
292 «Міжнародні економічні відносини»
«Міжнародний бізнес»

Кафедра міжнародних економічних відносин

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	3	5	30	30	4	8	78	150	5
Заочна	3	5	8	4	-	-	138	150	6

29.08.2025

Тернопіль – ЗУНУ, 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» затвердженої на засіданні Вченою радою ЗУНУ (протокол №10 від 23.06.2023р)

Робоча програма розроблена, доктором філософії, доцентом кафедри міжнародних економічних відносин Олександром СОХАЦЬКИМ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Завідувач кафедри,
д.е.н, професор

Роман ЗВАРИЧ

Гарант ОПІ,
к.е.н., доцент

Оксана МИГАЛЬ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Дисципліна – Міжнародні конфлікти	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 29«Міжнародні відносини»	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»	Рік підготовки: 3 Денна/заочна
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Лекції: денна -30 год / Заочна -8 Практичні- денна- 30 год./ Заочна - 4
Загальна кількість годин – 150 /150 – годин	Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»	Самостійна робота: денна -78 год. Індивідуальна робота: 4 год. Тренінг 8 год.- денна. Заочна - 138
Тижневих годин: 10 год., з них 4 аудиторних		Вид підсумкового контролю: екзамен,

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Міжнародні конфлікти» є отримання знань про природу та причини міжнародних конфліктів та навичок щодо їх практичного використання для вироблення системи попередження їх переростання у крайні форми прояву

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- формування в студентів цілісної системи знань щодо причин виникнення , розвитку та ескалації міжнародних конфліктів;
- засвоєння елементів дослідницької діяльності, методик та технологій вивчення сучасних міжнародних конфліктів;

- формування в студентів уміння самостійно оцінювати окремі міжнародні конфлікти щодо їх впливу на політичну, економічну та безпекову ситуації як в країнах –учасниках, так і тих, що мають спільні з ними кордони;
- вироблення в студентів практичних навиків відбору аналітичної інформації, її систематизації, узагальненні та вироблення пропозицій щодо уникнення участі у конфліктах, що переростають у кризи та збройне протистояння

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- володіння економічним мисленням, вміння здійснювати первинну обробку та аналіз емпіричних даних; здатність приймати науково обґрунтовані рішення і нести за них відповідальність;
- володіння методами і прийомами та засобами отримання, зберігання, обробки і представлення інформації, готовність застосовувати їх для розв’язання поставлених завдань;
- володіння навичками самостійної творчої роботи;
- здатність використовувати для вирішення завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології;
- вміння виявляти передумови появи конфліктів та застосовувати на практиці можливі шляхи їх розв’язання;
- уміння застосовувати кількісні та якісні методи аналізу при ухваленні рішень у сфері міжнародного маркетингу і міжнародного інвестиційного менеджменту, будувати відповідні організаційно-економічні моделі;
- володіння навичками пошуку, збору, обробки, аналізу та систематизації інформації щодо обраної теми дослідження.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни «Міжнародні конфлікти» становлять дисципліни: «Міжнародне середовище та бізнес-процеси», «Макроекономіка», «Філософія», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна статистика», «Інформаційні системи і технології в МЕН».

2.5. Результати навчання:

- вміти визначати причини та особливості прояву міжнародних конфліктів;
- вміти застосовувати кількісні та якісні методи аналізу міжнародних конфліктів, аналізувати і оцінювати тенденції, суперечності, закономірності їх прояву у різних країнах;
- володіти практичними навичками з пошуку, збору, обробки, аналізу та систематизації інформації щодо міжнародних конфліктів;
- досконало знати причини «гібридного» міжнародного конфлікту в Україні, визначати можливі варіанти його вирішення

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Змістовий модуль 1. Теорія та практика міжнародних конфліктів

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи міжнародних конфліктів

Вивчаються основні поняття і класифікації міжнародних конфліктів, формуються знання про їхню природу, сутність і специфіку у міжнародних відносинах. Розглядаються класичні та сучасні геополітичні концепції, їхній вплив на розвиток міжнародної системи. Аналізуються методи дослідження та прогнозування міжнародних конфліктів, включаючи системний, ігровий та сценарний підходи.

Розділ 2. Причини та типологія міжнародних конфліктів

Досліджуються економічні, політичні та ідеологічні чинники виникнення конфліктів. Особлива увага приділяється ролі державних інтересів, боротьбі за ресурси та глобальний вплив, територіальним суперечкам, етнічним і релігійним факторам. Вивчається місце революцій у сучасній системі міжнародних відносин, від кольорових революцій до новітніх форм протестів і повстань.

Розділ 3. Екологічні конфлікти у міжнародному вимірі

Розглядається вплив зміни клімату на міжнародну стабільність, боротьба держав за екологічні ресурси, а також наслідки глобальних екологічних катастроф. Вивчаються конфлікти, пов'язані з доступом до природних ресурсів, включаючи ліси, мінерали та біорізноманіття.

Розділ 4. Війни за ресурси: енергетика, вода і продовольство

Аналізуються енергетичні війни та конкуренція за нафту, газ і нові джерела енергії. Розглядаються протистояння за водні ресурси у стратегічних регіонах світу. Окрема увага приділяється проблемі продовольчої безпеки та контролю над аграрними ресурсами як фактору міжнародних конфліктів.

Розділ 5. Інформаційна війна і кіберконфлікти

У розділі розглядається інформаційна війна як ключовий інструмент геополітичного впливу у XXI столітті. Аналізуються основні методи дезінформації та пропаганди, включно з контролем над медіа та використанням культурних індустрій – музики, кіно, масової культури, комп'ютерних ігор – як засобів «м'якої сили». Вивчається роль кіберконфліктів і хакерських атак у сучасних війнах, їх вплив на критичну інфраструктуру та суспільну свідомість. Наводяться приклади масштабних інформаційних кампаній у військових конфліктах і гібридних війнах сучасності, що демонструють інтеграцію інформаційних та цифрових технологій у систему глобальної безпеки.

Розділ 6. Міграційні кризи і міжнародні конфлікти

Розглядається міграція як наслідок і одночасно тригер міжнародних конфліктів. Аналізуються протиріччя між державами через біженців та політика провідних світових акторів (ЄС, США та ін.) щодо подолання глобальних міграційних криз.

Розділ 7. Релігійні війни: історія та сучасність

Охоплюється досвід релігійних воєн у середньовічній Європі та сучасних релігійних конфліктів на Близькому Сході і в Південній Азії. Досліджуються етнорелігійні конфлікти як фактор міжнародної нестабільності. Аналізується роль релігії у миротворчих процесах.

Змістовий модуль 2. Сучасні форми міжнародних конфліктів у глобалізованому світі

Розділ 8. Геополітичні трансформації XXI століття

Розглядаються нові геополітичні центри сили та їхній вплив на міжнародні конфлікти. Аналізуються механізми глобальної конкуренції – санкції, торговельні війни, економічні блокади. Вивчається вплив глобалізаційних процесів на конфліктогенність у світі.

Розділ 9. Конфлікти у космосі: новий фронт

Вивчається геополітична конкуренція у космосі за ресурси та технології. Розглядається роль супутникових систем у сучасних війнах. Аналізується міжнародно-правове регулювання космічної діяльності та нові виклики безпеці.

Розділ 10. Роль недержавних акторів у конфліктах

Аналізується вплив терористичних угруповань на глобальну безпеку. Розглядається діяльність міжнародних корпорацій у зонах конфліктів, їхні економічні інтереси. Досліджується роль благодійних організацій та приватних військових компаній у конфліктних процесах.

Розділ 11. Культура, кухня та міжнародні конфлікти

Вивчаються гастрономічні практики як символ ідентичності у конфліктних ситуаціях. Аналізується використання кухні у пропаганді та мобілізації. Розглядається феномен «гастрономічної дипломатії» як інструменту миротворчих процесів.

Розділ 12. Приватні військові компанії у системі міжнародних економічних відносин

Аналізується роль ПВК як економічних акторів на глобальному ринку воєнних послуг. Розглядаються геоекономічні функції ПВК – охорона інвестицій, доступ до ресурсів, логістика у зонах конфліктів. Досліджується тіньова економіка, міжнародно-правові механізми та контроль за діяльністю приватних збройних структур.

Розділ 13. Технологічне озброєння і війна майбутнього

Розглядається використання штучного інтелекту у воєнних конфліктах: алгоритми, дрони, автономна зброя. Аналізується технологічна асиметрія та її вплив на баланс сил. Вивчаються етичні дилеми автономного озброєння.

Розділ 14. Фінансові війни та криптоекономіка

Аналізується застосування фінансової зброї – санкцій, системи SWIFT, валютних маніпуляцій. Розглядається роль криптовалют у збройних конфліктах та тіньових схемах. Вивчається діяльність глобальних фінансових інституцій у врегулюванні міжнародних конфліктів.

РОЗДІЛ 15. Глобальна конектографія і нові конфлікти XXI століття

Розділ присвячено аналізу явища глобальної конектографії — мережевої структури світової взаємодії, заснованої на потоках товарів, енергії, інформації, фінансів і технологій. Розкривається зміщення акцентів у сучасних конфліктах: від боротьби за території до боротьби за контроль над глобальними мережами зв'язку та інфраструктурними коридорами.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Тренінг	Сам. робота	ІРС	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теорія та практика міжнародних конфліктів						
Тема 1. Теоретико-методологічні основи міжнародних конфліктів	2	2	-	6	-	Поточне опитування
Тема 2. Причини та типологія міжнародних конфліктів	2	2	-	6	-	Поточне опитування
Тема 3. Екологічні конфлікти у міжнародному вимірі	2	2	-	6	-	Поточне опитування
Тема 4. Війни за ресурси: енергетика, вода і продовольство	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Тема 5. Інформаційна війна і кіберконфлікти	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Тема 6. Міграційні кризи і міжнародні конфлікти	2	2	-	5	1	Поточне опитування
Тема 7. Релігійні війни: історія та сучасність	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Змістовий модуль 2. Сучасні форми міжнародних конфліктів у глобалізованому світі						
Тема 8. Геополітичні трансформації ХХІ століття	2	2	4	5	1	Поточне опитування
Тема 9. Конфлікти у космосі: новий фронт	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Тема 10. Роль недержавних акторів у конфліктах	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Тема 11. Культура, кухня та міжнародні конфлікти	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Тема 12. Приватні військові компанії у системі міжнародних економічних відносин	2	2	-	5	1	Поточне опитування

Тема 13. Технологічне озброєння і війна майбутнього	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Тема 14. Фінансові війни та криптоекономіка	2	2	-	5	1	Поточне опитування
тема 15. Глобальна конектографія і нові конфлікти ххі століття	2	2	-	5	-	Поточне опитування
Разом	30	30	8	78	4	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Тренінг	Сам. робота
Тема 1. Теоретико-методологічні основи міжнародних конфліктів	2	1	-	10
Тема 2. Причини та типологія міжнародних конфліктів			-	9
Тема 3. Екологічні конфлікти у міжнародному вимірі	1			9
Тема 4. Війни за ресурси: енергетика, вода і продовольство			-	9
Тема 5. Інформаційна війна і кіберконфлікти	1	1	-	9
Тема 6. Міграційні кризи і міжнародні конфлікти			-	10
Тема 7. Релігійні війни: історія та сучасність	1		-	9
Тема 8. Геополітичні трансформації ххі століття				9
Тема 9. Конфлікти у космосі: новий фронтир	1	1		9
Тема 10.Роль недержавних акторів у конфліктах				9
Тема 11. Культура, кухня та міжнародні конфлікти	1			9
Тема 12. Приватні військові компанії у системі міжнародних економічних відносин				10
Тема 13. Технологічне озброєння і війна майбутнього	1	1		9
Тема 14. Фінансові війни та криптоекономіка				9

тема 15. Глобальна конектографія і нові конфлікти ххі століття				9
Разом	8	4		138

5. Тематика практичних занять денна

Практичне заняття №1

Тема: Теоретико-методологічні основи міжнародних конфліктів.

Мета: ознайомити студентів з поняттям «міжнародний конфлікт», видами та класифікаціями; розглянути підходи до аналізу та прогнозування конфліктів.

Питання для обговорення:

1. Основні поняття міжнародного конфлікту.
2. Типологія міжнародних конфліктів.
3. Методи аналізу та прогнозування конфліктів.

Практичне заняття №2

Тема: Причини та типологія міжнародних конфліктів.

Мета: з'ясувати економічні, політичні, ідеологічні та революційні чинники, що спричиняють міжнародні конфлікти.

Питання для обговорення:

1. Економічні причини та боротьба за ресурси.
2. Політичні причини: державні інтереси та територіальні суперечки.
3. Ідеологічні та соціокультурні чинники.

Практичне заняття №3

Тема: Екологічні конфлікти у міжнародному вимірі.

Мета: дослідити роль кліматичних змін, катастроф та доступу до природних ресурсів у провокуванні міжнародних конфліктів.

Питання для обговорення:

1. Кліматичні зміни як тригер конфліктів.
2. Екологічні катастрофи та міжнародна безпека.
3. Доступ до природних ресурсів як фактор міжнародних протистоянь.

Практичне заняття №4

Тема: Війни за ресурси: енергетика, вода і продовольство.

Мета: розкрити значення боротьби за енергетичні, водні та аграрні ресурси у сучасних війнах.

Питання для обговорення:

1. Енергетичні війни (нафта, газ, альтернативна енергетика).
2. Конфлікти через воду: приклади з Африки та Азії.
3. Продовольча безпека як фактор глобальної конкуренції.

Практичне заняття №5

Тема: Інформаційна війна і кіберконфлікти.

Мета: з'ясувати природу інформаційної війни, механізми пропаганди та кібератак у сучасних збройних конфліктах.

Питання для обговорення:

1. Інформаційна війна як інструмент геополітичного впливу.
2. Дезінформація, пропаганда, контроль над медіа.

3. Кіберконфлікти: приклади з війни в Україні та інших регіонах.

Практичне заняття №6

Тема: Міграційні кризи і міжнародні конфлікти.

Мета: розкрити взаємозв'язок між масовими міграціями та міжнародною безпекою.

Питання для обговорення:

1. Міграція як наслідок конфліктів.
2. Конфлікти через біженців між країнами.
3. Політика ЄС, США та інших держав щодо міграційних криз.

Практичне заняття №7

Тема: Релігійні війни: історія та сучасність.

Мета: ознайомити студентів з релігійним чинником у міжнародних конфліктах.

Питання для обговорення:

1. Релігійні війни у середньовічній Європі.
2. Сучасні релігійні війни на Близькому Сході та в Азії.
3. Етнорелігійні конфлікти та миротворчі процеси.

Практичне заняття №8

Тема: Геополітичні трансформації ХХІ століття.

Мета: дослідити нові центри сили, механізми глобальної конкуренції та вплив глобалізації на конфлікти.

Питання для обговорення:

1. Китай, США, ЄС, Росія як нові геополітичні полюси.
2. Санкції, торговельні війни, економічні блокади.
3. Вплив глобалізації на міжнародні конфлікти.

Практичне заняття №9

Тема: Конфлікти у космосі: новий фронт.

Мета: розкрити роль космосу як нового простору міжнародної конкуренції та конфліктів.

Питання для обговорення:

1. Геополітична конкуренція у космосі.
2. Використання супутників у військових цілях.
3. Правове регулювання космічної діяльності.

Практичне заняття №10

Тема: Роль недержавних акторів у конфліктах.

Мета: проаналізувати вплив терористичних угруповань, корпорацій та приватних військових компаній на міжнародні конфлікти.

Питання для обговорення:

1. Терористичні організації як фактор глобальної нестабільності.
2. Транснаціональні корпорації у зонах конфліктів.
3. Приватні військові компанії і міжнародне право.

Практичне заняття №11

Тема: Культура, кухня та міжнародні конфлікти.

Мета: показати культурно-символічні аспекти конфліктів.

Питання для обговорення:

1. Гастрономія як символ національної ідентичності.
2. Використання кухні у пропаганді та мобілізації.
3. «Гастродипломатія» у миротворчих процесах.

Практичне заняття №12

Тема: Приватні військові компанії у міжнародних відносинах.

Мета: з'ясувати роль ПВК у глобальному ринку воєнних послуг і контролі над ресурсами.

Питання для обговорення:

1. Економічні функції ПВК.
2. Геоекономічна роль у конфліктах.
3. Проблема тіньової економіки і міжнародного права.

Практичне заняття №13

Тема: Технологічне озброєння і війна майбутнього.

Мета: вивчити роль штучного інтелекту, автономної зброї та етичних дилем.

Питання для обговорення:

1. Використання ШІ, дронів та автономних систем.
2. Технологічна асиметрія і баланс сил.
3. Етичні проблеми автономного озброєння.

Практичне заняття №14

Тема: Фінансові війни та криптоекономіка.

Мета: дослідити фінансові санкції та використання криптовалют у збройних конфліктах.

Питання для обговорення:

1. Санкції як фінансова зброя.
2. Використання криптовалют у війнах.
3. Роль глобальних фінансових інституцій у конфліктах.

Практичне заняття №15

Тема: Від геополітики територій до геополітики мереж

Мета: Розкрити вплив глобальної конектографії на трансформацію форм і причин міжнародних конфліктів у XXI столітті.

Питання для обговорення:

1. Глобальна конектографія як новий вимір світового порядку.
2. Конкуренція за контроль над транспортними, енергетичними та цифровими мережами.
3. Мережеві та гібридні конфлікти: від економічного суперництва до кібервоєн.
4. Стратегічне значення України в системі глобальних зв'язків і безпеки.

5 Самостійна робота

Самостійна робота студентів з дисципліни «Міжнародні конфлікти» полягає у засвоєнні навчального матеріалу у вільний від обов'язкових занять час, без участі викладача, та передбачає особистісно орієнтовану організацію самоосвіти. Для даної дисципліни студенти готують два есе (з різних розділів підручника) та презентацію результатів на консультаціях.

№ п/п	Тематика
1	Основні поняття та класифікація міжнародних конфліктів
2	Геополітичні концепції: історичний розвиток і сучасні тенденції

№ п/п	Тематика
3	Методи аналізу та прогнозування міжнародних конфліктів
4	Економічні причини міжнародних конфліктів
5	Політичні причини: державні інтереси і територіальні суперечки
6	Ідеологічні, релігійні та етнічні чинники конфліктів
7	Роль революцій та повстань у міжнародних конфліктах
8	Конфлікти, пов'язані зі зміною клімату та екологічними катастрофами
9	Боротьба за енергетичні ресурси: нафтові та газові війни
10	Конфлікти через водні ресурси та продовольчу безпеку
11	Інформаційна війна як інструмент геополітичного впливу
12	Дезінформація, пропаганда і медіа у сучасних війнах
13	Кіберконфлікти та хакерські атаки
14	Міграційні кризи як тригер міжнародних конфліктів
15	Конфлікти між державами через біженців
16	Політика ЄС, США та інших регіонів у сфері міграційних криз
17	Релігійні війни: історія середньовічної Європи
18	Сучасні релігійні конфлікти на Близькому Сході та в Південній Азії
19	Етнорелігійні конфлікти як фактор міжнародної нестабільності
20	Геополітичні центри сили XXI ст. і їхній вплив на конфлікти
21	Санкції, торговельні війни та економічні блокади як форма конфлікту
22	Вплив глобалізації на виникнення та перебіг конфліктів
23	Геополітична конкуренція у космосі та правове регулювання космічної діяльності
24	Роль терористичних угруповань і приватних військових компаній
25	Міжнародні корпорації та їх економічні інтереси у зонах конфліктів
26	Культура, кухня і конфлікти: гастрономічна дипломатія
27	Використання штучного інтелекту у війні: можливості та ризики
28	Фінансові війни: санкції, SWIFT, валютні маніпуляції
29	Використання криптовалют у збройних конфліктах
30	Пандемії, біозагрози і міжнародні конфлікти

7. Тренінг з дисципліни

Тематика: «Аналіз кейсу міжнародного конфлікту»

Порядок проведення:

1. Вибір теми. За заліковим номером студент обирає конкретний кейс, який відповідає темам підручника (наприклад: війна за ресурси, кіберконфлікт,

- релігійна війна, міграційна криза, конфлікт у космосі, фінансова війна тощо).
2. Збір інформації. Використати дані міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС, Світовий банк, UNHCR, SIPRI, ACLED) та наукові публікації.
 3. Аналіз конфлікту:
 - визначити його природу (економічний, політичний, ідеологічний тощо);
 - встановити основних акторів і їхні інтереси;
 - охарактеризувати динаміку (ескалація, деескалація, замороження).
 4. Виміри конфлікту:
 - а) економічний (вплив на торгівлю, ресурси, ринки);
 - б) гуманітарний (біженці, ВПО, порушення прав людини);
 - в) інформаційний (роль медіа, пропаганди, кіберпростору).
 5. Правовий аналіз: оцінити застосування міжнародного права, санкційних режимів, діяльність міжнародних організацій.
 6. Сценарії розвитку: скласти 2–3 можливі сценарії (ескалація, врегулювання, замороження).
 7. Висновки та рекомендації: підготувати policy-brief (2–3 сторінки) з практичними пропозиціями щодо врегулювання.
 8. Презентація результатів: 8–10 слайдів з візуалізаціями (карти акторів, графіки динаміки, таблиці порівнянь).

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Міжнародні конфлікти» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- СРС;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15%	40%
Поточний контроль	Модульний контроль	Поточний контроль	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	екзамен
Поточне оцінювання визначає	Письмова робота по 1-4 темах	Поточне оцінювання визначає	Письмова робота по 4-8 темах	Визначається як середнє арифметич	Визначається як середнє арифметич	1. тестові завдання 5 тестів кожен по

ся як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.		ся як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.		не з оцінок, отриманих під час тренінгу	не з оцінок за реферат з визначеного питання з переліку та їх презентацій.	5 балів) – тах 25 балам 2. теоретичне питання – тах 25 балів 3. задача 50 балів.
---	--	---	--	---	--	---

Критерії

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань. Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань; у разі виконання групового завдання звертається увага на участь кожного студента.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує,

недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, здобувач на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, здобувач належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; здобувач припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; здобувач не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із: тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь. задач (практичних завдань):

Задача, за розв'язання якої здобувач може отримати від 0 до 50 балів;

31–50 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

16–30 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–15 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. теоретичного (проблемного) питання:

1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Безрукова Н.В., Васильченко М.В. Світові торговельні війни: особливості та наслідки. Ефективна економіка 6, 2015 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4153>
2. Сохацький О. Інвестиційні домінанти військових витрат країн світу у XXI столітті./ Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків. моногр. за наук. Ред.. д.е.н., проф.. А.І Крисоватого та О.. Сохацької.- Тернопіль: Осадца Ю.В.2018. С.306-318.
3. Wojna – konflikt – spór. Obszary rywalizacji w przestrzeni międzynarodowej, Tom 1, R. Kordonski, A. Kordonska, Ł. Muszyński (red.), Instytut Nauk Politycznych UWM w Olsztynie, Olsztyn–Łwów 2020, 348 s.
4. F-Secure: Человечество стоит на пороге развития гонки кибервооружения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.securitylab.ru/news/428659.php>
5. Міхеев Ю.У. Дефініції поняття «гібридна війна»./Ю.У. Міхеев , Г.П. Чернявський, Ю.В. Турченко, О.У. Пінчук// Збірник наукових праць Військового інституту КНУ ім.. Т.Шевченка, 2016. – випуск 51.–С.124-131. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpviknu_2016_51_18

6. Торговельні війни сучасності та їх вплив на економічне зростання та розвиток у світі та Україні / Наук. ред. В.Юрчишин. – Київ: Заповіт, 2019. – 188 с
7. Омельченко О. Світова торгова війна: наслідки для світу і України Європейська правда URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/06/22/7083470/>
8. Калюжна Н.Г. Міждержавні торговельні конфлікти як уособлення політики неопroteкціонізму. Проблеми системного підходу в економіці Випуск1(69), 2019. URL http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/1_69_1_2019_ukr/5.pdf
9. Нік М. Криза в СОТ: чи загрожують світові нові торговельні війни? URL: <https://www.dw.com/uk/%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0-%D0%B2-%D1%81%D0%BE%D1%82-%D1%87%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%B6%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C-%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8/a-51623130>
10. Мудра І., Сінькова Є. Інструменти інформаційної війни проти України у Інтернет-ЗМІ URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/16124/mydrasinkova.pdf>
11. Багінський А.В. Сучасні соціально-політичні конфлікти у структурному вимірі. Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право. Виск 2(42) , 2019 URL: <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2019/2/3.pdf>
12. «Турбулентность международных отношений»: чем может быть обусловлен рекордный рост мировых военных расходов URL: <https://russian.rt.com/world/article/741176-voennye-rashody-mir-reiting-stran> (дата звернення 27.07.2020)
13. Горбулін В. Світова гібридна війна: український фронт.: монографія за заг. ред. В.П. Горбуліна. К: НІСД, 2017. 496с.
14. Tiltniš Aleks, Šavriņa Baiba(2015) Alternative Military Keynesianism as a Tool of Civil-Military Framework of the EU Defence Policy European Integration Studies.9. 2015. URL: <http://dx.doi.org/10.5755/j01.eis.0.9.12793>
15. Шахїд Ахмед, Саба Ісмаїл. Економічне зростання країн і військові витрати: аналіз взаємозв'язку. Міжнародна економічна політика. 2015. №2 (23). С. 50-76.
16. Nordhaus W., Moffat A. (2017). A survey of global impacts of climate change: Replication, survey methods, and a statistical analysis. NBER Working Paper, No. 23646.
17. Трамп оголосив про кінець «ери нескінченних воєн» для США С: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3044937-tramp-ogolosiv-pro-kynec-erineskincennih-voen-dla-ssa.html>(дата звернення 05.07.2020).

18. Резнікова Н. В. Нові контури боргової залежності: тригери кризових проявів в умовах глобальної взаємозалежності / Н. В. Резнікова // *Інвестиції: практика та досвід*. – 2016. – № 15. – С. 5–12.
19. Сохацький О.. Емпірична перевірка гіпотези щодо негативного впливу обсягу військових видатків на економічне зростання в Україні. *Вітакультурний млин: методологічний альманах. НДІ методології та освітології ТНЕУ, модуль 19, 2017. С.69-73.*
20. Бжезінський Збігнев Велика шахівниця. Американська першість та її геостратегічні імперативи К: Видавництво Фабула, 2018, 288с.
21. Кіссінджер Генрі Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Видавництво Наш Формат, 2017, 320с.
22. Аджемоглу Дарон, Гобінсон Дж Чому нації занепадають. Походження влади, багатства та бідності. Видавництво : Наш Формат, 2016 2-16, 472с.
23. Вовк Роман Гібридний характер міжнародних конфліктів ХХІ століття. Міжнародні конфлікти у сучасному світі: від регіонального протистояння до глобального суперництва. Матеріали міжнародної наукової конференції. (Львів, 11 грудня 2019 р.) С.9-15.
24. Бельська Т.В., Гребельник О.К. Особливості конфліктів і способів їх урегулювання у сучасному світі. URL: <http://vmv.kytmu.edu.ua/v/p12/3.pdf>
25. Суперечлива війна в Іраку розпочалася рівно 10 років тому URL: <https://tsn.ua/svit/superechлива-viyna-v-iraku-rozpochalasya-rivno-10-rokiv-tomu-287003.html> (дата звернення 13.08.2020).
26. Матиас фон Хайн. Іранський кризис проявил беспомощность европейской дипломатии 07.01.2020. URL: <https://www.dw.com/ru/иранский-кризис-проявил-беспомощность-европейской-дипломатии/a-51918656> (дата звернення 13.08.2020).
27. Горбулін В, Власюк О, Лібанова М, Ляшенко М. Збройний конфлікт в Україні у термінах геополітики. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=pubpolpr_2016_3_4. (дата звернення 28.08.2020).
28. F-Secure: Человечество стоит на пороге развития гонки кибервооружения URL: <http://www.securitylab.ru/news/428659.php>. (дата звернення 29.08.2020).
29. Три матеріальних елемента будь-якої війни змінилися до невпізнання. Блог Оксани Колосовської 27.07.2017. URL: <https://www.ar25.org/article/try-materialnyh-elementa-bud-yakoyi-viyny-soldaty-zbroya-i-pole-bytvy-zaraz-zminylysya-do>